

Σεμινάριο με θέμα: Γνωρίζοντας τον αυτιστικό τρόπο σκέψης

Πηγή πληροφοριών για την πιο κάτω παρουσίαση το βιβλίο του Tony Attwood «Σύνδρομο Άσπεργκερ - Ένας πλήρης οδηγός» εκδ. Πεδίο

National Health Statistics reports Number 87 November 13, 2015: 1/45 παιδιά βρίσκονται κάπου στο φάσμα του αυτισμού. Αυτά τα άτομα συχνά διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, παρουσιάζουν δυσκολίες στην επικοινωνία και στις σχέσεις τους με τους ανθρώπους.

Θα μιλήσουμε για μία συγκεκριμένη μορφή αυτισμού, που είναι γνωστή ως σύνδρομο Άσπεργκερ ή αλλιώς, Υψηλής Λειτουργικότητας Αυτισμός.

Το Σύνδρομο Άσπεργκερ είναι μια μορφή αυτισμού, όπου ενώ το άτομο συνήθως έχει φυσιολογική ή ανώτερη νοημοσύνη και φαινομενικά «φυσιολογικό» και κάποιες φορές εντυπωσιακό εκ πρώτης όψεως λόγο, υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες σε διάφορους τομείς όπως στην κοινωνική κατανόηση, στη λεκτική και στην μη-λεκτική επικοινωνία και γενικότερα στις σχέσεις με τους άλλους.

Βασικά χαρακτηριστικά

- Το άτομο παρουσιάζει δυσκολίες στις κοινωνικές συναλλαγές
- Τα άτομα με αυτισμό χρησιμοποιούν κυριολεξία στην έκφρασή τους, κάτι που συχνά δημιουργεί παρεξηγήσεις στο λεκτικό επίπεδο και όχι μόνο. Οι μεταφορικές έννοιες ,μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολες γι αυτούς
- Αισθητηριακές δυσκολίες: Σχεδόν όλα τα άτομα στο αυτιστικό φάσμα είναι ευαίσθητα σε κάποια αισθητηριακά ερεθίσματα
- Δυσκολία στην επικοινωνία. Συχνά στα άτομα με αυτισμό παρατηρούνται σοβαρές ελλείψεις στην ικανότητα να διαβάσουν τα μη λεκτικά μηνύματα, να καταλάβουν την ειρωνεία και το τόνο ή την προσωδία της φωνής
- Ιδιαίτερα ενδιαφέροντα. Επιλέγουν ένα θέμα και ασχολούνται με αυτό αρκετά.
- Δεν τους αρέσουν οι αλλαγές. Τα άτομα με αυτισμό αποδίδουν καλύτερα, όταν υπάρχει πρόγραμμα. Η αλλαγή του προγράμματος, μπορεί να τους προκαλέσει αναστάτωση
- Αδυναμία στη «θεωρία του νου», δηλαδή στην ικανότητά τους να μπαίνουν στην θέση του άλλου, να «διαβάζουν» τα συναισθήματα και τις σκέψεις του και να κατανοούν την πρόθεσή του. Άλλος όρος, που χρησιμοποιούμε είναι η «εν συναίσθηση»

Θεωρία του Νου-Εν συναίσθηση

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι το άτομο με Σύνδρομο Άσπεργκερ μπορεί να παρουσιάζει δυσκολίες στη θεωρία του Νου και στην εν συναίσθηση αλλά δεν έχει έλλειψη ενσυναίσθησης. Δεν ισχύει η άποψη ότι δεν έχει ενσυναίσθηση. Αντιθέτως συνήθως ενδιαφέρεται βαθιά για τα συναισθήματα των άλλων όμως αυτά τα άτομα δυσκολεύονται να διαβάσουν τα μη εμφανή σημάδια των κοινωνικών καταστάσεων ή τις περίπλοκες ψυχικές καταστάσεις. Αυτό φυσικά έχει ως αποτέλεσμα να ζουν μ' ένα μόνιμο άγχος, αν αυτό που θα κάνουν ή θα πουν είναι κάτι, που θα στεναχωρήσει τον άλλο.

Συνέπειες των δυσκολιών στη Θεωρία του Νου

- Δυσκολία στην ανάγνωση των μηνυμάτων, που μεταφέρονται με τα μάτια
- Κατανόηση των μεταφορικών εκφράσεων ως κυριολεκτικές
- Δίνεται η εντύπωση έλλειψης σεβασμού-αγένεια
- Ειλικρίνεια και παραπλάνηση. Δεν γνωρίζουν τη χρήση του λευκού ψέματος
- Μη διάκριση μεταξύ πράξεων που έγιναν σκόπιμα ή κατά λάθος

Επίλυση προβλημάτων

Ενώ από πολύ μικρή ηλικία τα τυπικά παιδιά μαθαίνουν να ζητούν βοήθεια για κάτι, που δεν καταφέρνουν μόνο τους, παρατηρούμε ότι αυτή η δεξιότητα δεν είναι πάντα έμφυτη σε παιδιά με αυτισμό. Όταν το παιδί αντιμετωπίζει μία δυσκολία, ακόμα και αν στέκεται δίπλα σε κάποιον, που μπορεί να το βοηθήσει, συνήθως δεν ζητάει τη βοήθειά του.

Αντιμετώπιση συγκρούσεων

Η επιτυχής διαχείριση των συγκρούσεων απαιτεί σημαντικές δεξιότητες της Θεωρίας του Νου με αποτέλεσμα να δυσκολεύει ιδιαίτερα τα άτομα με αυτισμό. Το παιδί με αυτισμό χρειάζεται συνήθως καθοδήγηση από έναν ενήλικα για την επίλυση συγκρούσεων.

Εκρήξεις θυμού

Συχνά παρατηρούνται εκρήξεις θυμού. Πάντα υπάρχει ένας λόγος/ γεγονός, που απλά δεν είναι ξεκάθαρο σ' εμάς. Τις περισσότερες φορές η αιτία μίας έκρηξης είναι το άγχος, που δεν μπορεί να το διαχειριστεί.

Άλλα χαρακτηριστικά

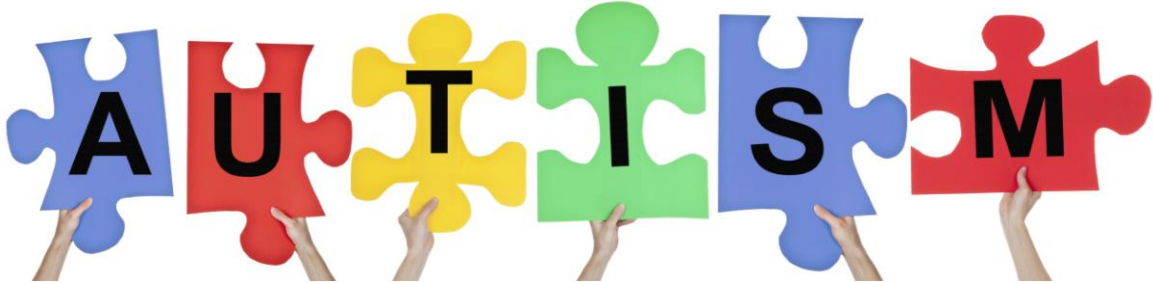
Βλεμματική επαφή

Πτωχή, λεπτή και/ ή αδρή κίνηση και/ ή αδέξιοι στις κινήσεις τους

Επαναλαμβανόμενες ή στερεοτυπικές κινήσεις

Ίδιο ηχώχρωμα στην ομιλία τους

Αδέξιοι, άγαρμποι στις κινήσεις τους

Προφίλ κοριτσιών με αυτισμό

- Διαφορετικό το προφίλ των κοριτσιών από των αγοριών. Δεν είναι εύκολα ανιχνεύσιμος ο αυτισμός τους
- Καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια να είναι καλές
- Μαθαίνουν να συμπεριφέρονται παρατηρώντας τους άλλους
- Συχνά αγαπούν τα μυθιστορήματα μέσα από τα οποία βρίσκουν λύσεις
- Κάποια κορίτσια είναι αντιδραστικά
- Πολλές γυναίκες παίρνουν τη διάγνυσή τους στη εφηβεία ή στην ενήλικη ζωή, αφού πρώτα έχουν πάρει μια άλλη διάγνωση, όπως ανορεξία, κατάθλιψη

Η σπουδαιότητα της έγκαιρης (αλλά και έγκυρης) διάγνωσης

Η διάγνωση βοηθάει όλους όσους ασχολούνται με το παιδί να κατανοήσουν τον τρόπο σκέψης του. Έτσι μπορούμε να το βοηθήσουμε σε μια πιο ομαλή κοινωνική ένταξη.

Άρθρα – Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Tony Attwood-ΣΥΝΔΡΟΜΟ ASPERGER ΕΝΑΣ ΠΛΗΡΗΣ ΟΔΗΓΟΣ, εκδ. Πεδίο

Π. Πλησή - Ε. Λούβρου - ΑΥΤΙΣΜΟΣ ΟΙ ΑΓΡΑΦΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ 4 - 12 ΕΤΩΝ, εκδ. Πατάκη

Κάθι Χούπμαν - ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΣΠΕΡΓΚΕΡ, εκδ. Γλαύκη

P. Howlin, S. Cohen, J. Hadwin-ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ ΣΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΥ,
εκδ. Γλαύκη

Παναγιώτα Πλησή - Δεν είμαι τέρας, σου λέω! εκδ. Κέδρος

Μάικ Χάμτον - Ποιος σκότωσε το σκύλο τα μεσάνυχτα, εκδ. Ψυχογιός

Κριστίν Μπαρνέτ - Το αγόρι που μιλούσε με τους πλανήτες, εκδ. Ψυχογιός

Φρανσίσκο Στορκ - Ο Μαρσέλο στον πραγματικό κόσμο, εκδ. Πατάκη

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ (ενδεικτικά)

The boy inside (documentary)

Temple Grandin-Ζωή σαν τριαντάφυλλο

Ben X

Adam

Mozart and the Whale

Mary and Max (animation)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Λούβρου Ελένη: elounrou@hotmail.com

facebook page: <https://www.facebook.com/Eleni.Lounrou> (Ελένη Λούβρου - Ψυχολόγος/Συγγραφέας)

Πλησή Παναγιώτα: facebookpage: Panagiota Plissi-Παναγιώτα Πλησή <http://deneimaiterassouleo.blogspot.gr/>
https://www.kedros.gr/spaw2/uploads/files/plisi_odhgos_11_06_15.pdf

facebook group των εισηγητριών:

<https://www.facebook.com/groups/332918220438807/>